

๑๑. ต้นหวาย

ชื่อท้องถิ่น: หวาย

ชื่อสามัญ: Rattan

ชื่อวิทยาศาสตร์: Calamus caesius Blume

ชื่อวงศ์: Palmae

ลักษณะวิสัย/ประเภท: ไม้เถา

สรรพคุณ

- ยาพื้นบ้านล้านนาใช้ ยอดอ่อน เคี้ยวกินบรรเทาอาการปวดจากพิษแมลงสัตว์กัดต่อย ถ้ารับประทานที่จะได้ผลดีขึ้น

- ตำรับยาพื้นบ้านจะใช้รากหวายนั่งผสมกับลำต้นเหมือนคนตัวผู้ ลำต้นเหมือนคนตัวเมีย ลำต้นเมียขมิ้นนางแฉ แล้วนำมาต้มกับน้ำดื่มเป็นยาช่วยเจริญอาหาร โดยอาจผสมรากหวายขม รากกะสุก และรากเขียงเข้าไปด้วยก็ได้

- ลูกหวาย รับประทานได้เป็นผัก อุดมไปด้วยแคลเซียมและวิตามินซี ใน ๑๐๐ กรัม ให้พลังงานถึง ๗๙ แคลอรี คาร์โบไฮเดรต ๑๘.๖ กรัม

- หน่อหวายมีโปรตีนและเส้นใย รสขมของหวายมีสรรพคุณทางยา แก้กโรคท้องร่วง หน่อหวายมีธาตุสังกะสีในปริมาณสูง ช่วยให้ไม่เครียดง่าย ช่วยให้เด็กเจริญเติบโตได้ดี อีกทั้งยังช่วยไม่ให้สมรรถภาพทางเพศ (ชาย) เสื่อมถอยไปก่อนเวลาอันควร

- หัวหรือรากและยอดหวาย มีรสขมเย็นเมาเล็กน้อย ใช้ปรุงยาгинดับพิษร้อน พิษไข้ แก้เซื่องซึม แก้พิษตับปอดพิการ แก้ไอ บำรุงน้ำดี แก้อ่อนในกระหายน้ำ

ประโยชน์ของหวาย

๑. ลำต้นนำมาจักสานเป็นเฟอร์นิเจอร์ เช่น โต๊ะ ม้านั่ง เติงนอน เป็นต้น มักใช้หวายขนาดใหญ่ เช่น หวายโป่ง หวายกำพวน หวายข้อดำ หวายตะค้าทอง เป็นต้น

๒. ใช้จักสานเป็นเครื่องเรือน เครื่องใช้ เช่น ถาด ตะกร้า หมวก เป็นต้น มักใช้หวายขนาดเล็กที่เหนียว และโค้งงอได้ดี เช่น หวายกาหลง หวายหอม หวายดง หวายซี่บาง หวายพูน เป็นต้น

๓. ใช้จักสานเป็นวัสดุก่อสร้าง เช่น ฝา ฉนวน หน้าต่าง เป็นต้น มักใช้หวายขนาดใหญ่

๔. ลำต้นแก่จักหรือกรีดเป็นเส้น แล้วตากแห้ง นำมาใช้ทำเป็นเชือกคล้องช้าง คล้องโค หรือทำเป็นเชือกรัดของ

มีตำรา ยาไทย เรียกต้นหวาย

ถือเป็นไม้มั ใช้ปรุงร ดับพิษไข้

แก้โรคตับ ปอดพิการ อาการไอ

แก้ร้อนใน ดั่งนี้ ดินักแล

